

Xổ Số Kiến Thiết Quốc Gia

Hoàng Hải Thủy

Đã hơn 60 mùa lá vàng bay qua đời tôi, tôi vẫn nhớ như in từng câu từng chữ trong bài ca Xổ Số Kiến Thiết Quốc Gia của Nhạc sĩ Trần Văn Trạch. Bài hát quen thuộc được cất lên mỗi tuần từ đầu năm 1952 cho đến tháng tư năm 1975.

*Kiến thiết quốc gia
Giúp đồng bào ta
Xây đắp muôn người
Được nên cửa nhà.*

*Tô điếm giang san
Qua bao lầm than
Ta thề kiến thiết
Trong giấc mộng vàng.*

*Triệu phú đến nơi
Năm, mười đồng thôi
Mua lấy xe nhà
Giàu sang mấy hời.*

*Kiến thiết quốc gia
Giúp đồng bào ta
Ấy là thiên chức
của người Việt Nam.*

*Mua số mau lên
Xổ số gần đến.
Mua số mau lên
Xổ số gần đến.*

*Kiến thiết quốc gia.
Giúp đồng bào ta...*

Trò chơi Xổ Số được người Pháp đưa vào Việt Nam thời kỳ Pháp thuộc không rõ năm nào, chắc khoảng năm 1935 hay 38 gì đó. Năm 1940 khi tôi tròn 10 tuổi, lúc đó tôi còn ở tỉnh lỵ Hà Đông, bên hông Hà nội, đã nghe người lớn nói chuyện về xổ số rồi. Thuở ấy, xổ số có tên tiếng Pháp là Lotterie bán trên toàn cõi Đông Dương với giá chỉ 1 đồng bạc Đông Dương cho một tờ số. Vé số thời đó không như bây giờ xổ theo ngày, mỗi kỳ xổ số của nó phải là 12 tháng – 1 năm. Giải thưởng độc đắc ngày ấy là 10.000 đồng bạc Đông Dương, ai trúng số thời đó giàu không kể xiết.

Năm 1946 chiến tranh nổ ra khắp nước, xổ số bị dẹp. Cho đến năm 1952, tôi lại thấy xổ số sống lại ở Saigon nhưng giá vé giờ cao hơn nhiều, 10 đồng mỗi vé. Saigon ngày ấy có hai sòng bạc mở cửa suốt ngày đêm là Kim Chung

và Đại Thế Giới, không có một ngày nghỉ, mở quanh năm suốt tháng kể cả lễ tết. Sổ Đề bắt đầu mọc lên từ đây, khi người dân nghèo không đủ tiền mua vé số, họ chuyển qua đánh đề từ những sòng bạc này với giá 2-3 đồng mỗi số. Được cái trò Sổ Đề này người chơi biết được mình trúng hay không trúng ngay trong ngày. Người chơi đề đa số là người nghèo bởi giá số rẻ.

Xổ Số Kiến Thiết Quốc Gia bắt đầu bị ế hàng khi người người, nhà nhà đi mua Sổ Đề thay vì mua vé số. Cảnh sát Saigon khi ấy bắt đầu hình thức phạt người vi phạm giao thông bằng cách bắt mua vé số. Tôi cũng không còn nhớ những năm 1952-1953 xổ số đã có cái tên Xổ Số Kiến Thiết Quốc Gia hay chưa. Nhưng căn cứ theo bài ca Kiến Thiết Quốc Gia của Nhạc sĩ Trần Văn Thạch ra đời vào quãng thời gian 1952 thì tôi nghĩ giờ gian này đã có cái tên đó rồi.

Năm 1955, cả hai sòng bạc lớn nhất Saigon là Kim Chung và Đại Thế giới bị chính phủ ngày ấy ra lệnh đóng cửa, chấm dứt một thời kỳ dài 3 năm Sổ Đề. Kể từ đó người dân bắt đầu mua xổ số. Đến những năm 1960 xổ số bán chạy đến nỗi vé số chính với giá 10 đồng không ai có thể mua được. Các gian thương tăng giá lên gấp rưỡi, người mua phải trả tận 14-15 đồng mới mua được vé số. Nhưng chỉ một thời gian ngắn chợ đen vé số cũng bị dẹp, Bà Đức Lợi, người thầu vé số và làm trò tăng giá, bị bắt. Kể từ đó vé số trở lại bình thường với mức giá chỉ 10 đồng bạc/1 vé.

Tôi không rõ thời đó vé số xổ theo tuần hay theo tháng nữa.

Áo Lụa Hà Đông

*Nắng Sài Gòn anh đi mà chợt mát
Bời vì em mặc áo lụa Hà Đông
Anh vẫn yêu màu áo ấy vô cùng
Thơ của anh vẫn còn nguyên lụa trắng.*

*Anh vẫn nhớ em ngồi đây, tóc ngắn
Mà mùa thu dài lắm ở chung quanh
Linh hồn anh vội vã về chân dung
Bày vội vã vào tâm hồn mở cửa.*

*Gặp một bữa anh đã mừng một bữa
Gặp hai hôm thành nhị hỷ của tâm hồn
Thơ học trò anh chắt lại thành non
Và đôi mắt ngất ngây thành chất rượu.*

*Em không nói đã nghe từng giai điệu
Em chưa nhìn mà đã rộng trời xanh
Anh đã trông lên bằng đôi mắt chung tình
Với tay trắng em vào thơ diễm tuyệt.*

*Em chợt đến, chợt đi, anh vẫn biết
Trời chợt mưa, chợt nắng chẳng vì đâu
Nhưng sao đi mà không bảo gì nhau
Để anh gọi tiếng thơ buồn vọng lại.*

*Để anh giận mắt anh nhìn vụng dại
Giận thơ anh đã nói chẳng nên lời
Em đi rồi, sám hối chạy trên môi
Những ngày tháng trên vai buồn bỗng nặng.*

*Em ở đâu, hồi mùa thu tóc ngắn
Giữ hộ anh màu áo lụa Hà Đông
Anh vẫn yêu màu áo ấy vô cùng
Giữ hộ anh bài thơ tình lụa trắng.*

Nguyễn Sa